

ZIT-Y DAJĄ RÓŻNICĘ

Koniec 2018 roku to odpowiedni czas, by podsumować efekty projektów zrealizowanych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego (MOF) Poznania.

Środki dystrybuowane w ramach ZIT mają ściśle określone cele. Wsparcie otrzymują działania, których zadaniem jest podniesienie komfortu życia mieszkańców metropolii Poznań. Korzyści odczuwają m.in. osoby korzystające z transportu zbiorowego – dla nich powstają dofinansowane ze środków ZIT węzły przesiadkowe, rowerzyści (dofinansowanie rozbudowy sieci dróg rowerowych) oraz wszyscy mieszkańcy metropolii, którzy oddychają mniej zanieczyszczonym powietrzem (dofinansowanie realizacji projektów termomodernizacyjnych).

W czerwcu 2018 roku rozpoczęła działalność Poznańska Kolej Metropolitalna. Jej ważnym elementem jest budowa węzłów przesiadkowych, które znacząco wpłyną na integralność obszaru metropolii Poznań oraz zachęcą jej mieszkańców do rezygnacji z poruszania się samochodem na rzecz komunikacji zbiorowej. W ramach węzłów przesiadkowych tworzone są m.in.: parkingi dla samochodów i rowerów, drogi dojazdowe, ścieżki rowerowe, chodniki, przystanki autobusowe i tramwajowe oraz systemy informacji pasażerskiej. Już teraz mieszkańcy metropolii Poznań mogą korzystać z 20 oddanych do użytku węzłów. W ich ramach powstało 31 parkingów Park & Ride z 1682 miejscami postojowymi dla samochodów, 9 parkingów Kiss & Ride oraz 28 parkingów B&R z miejscami postojowymi dla 655 rowerów. Ze środków ZIT dofinansowano również zakup 15 nowoczesnych autobusów. Wartość wybudowanych węzłów to 120 mln zł, z czego 95 mln zł stanowi dofinansowanie ze środków UE w ramach ZIT. Najpóźniej do 2023 roku powstaną łącznie 54 węzły przesiadkowe.

W 2018 roku uruchomiono m.in. węzeł przesiadkowy w Biskupicach

Częstszemu wykorzystaniu roweru jako środka transportu mają sprzyjać inwestycje związane z budową metropolitalnego systemu tras rowerowych. Łącznie na obszarze metropolii zostały oddane do użytku ponad 40 km wybudowanych bądź przebudowanych dróg rowerowych w ramach ZIT, w tym 6 km odcinka Wartostrady.

Inwestycją, która znacznie poprawiła płynność ruchu jednej z ważniejszych tras wylotowych z Poznania, była przebudowa odcinka ul. Gdyńskiej od skrzyżowania z ul. Bałtycką do granicy miasta. W ramach ZIT przeznaczono na ten cel blisko 40 mln zł.

Zdecydowana większość projektów, które otrzymały dofinansowanie na działanie związane z poprawą efektywności energetycznej w sektorze publicznym, została ukończona. Mamy już 13 zmodernizowanych energetycznie budynków użyteczności publicznej, w tym 5 placówek oświaty, przedszkole i halę sportową.

Zakończono adaptację 2 obiektów użyteczności publicznej wpisanych do rejestru zabytków: remizy strażackiej na cele Swarzędzkiego Centrum Historii i Sztuki oraz budynku synagogi w Buku na cele kulturalne.

W trakcie realizacji jest projekt, który ma na celu poprawę dostępu do usług społecznych wspierających rodzinę i rodzinną pieczę zastępczą. Do tej pory tym wsparciem zostało objętych 2130 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z terenu 21 gmin metropolii Poznań.

W ramach wsparcia aktywności zawodowej osób wyłączonych z rynku pracy z powodu opieki nad małymi dziećmi na obszarze metropolii Poznań zostało utworzonych 127 miejsc opieki nad dziećmi do lat 3.

Metropolia Poznań stawia również na oświatę. W październiku ubiegłego roku zostało otwarte najnowocześniejsze w kraju Centrum Kształcenia Prak-

tycznego w Swarzędzu, w którym funkcjonuje m.in. 18 supernowoczesnych specjalistycznych pracowni do nauki zawodu.

Już 49 szkół z obszaru metropolii ma doposażone pracownie przedmiotowe w sprzęt niezbędny do przeprowadzania doświadczeń w zakresie przedmiotów przyrodniczych i matematycznych, i to wszystko w ramach projektu miasta Poznań – „Uczeń z pasją – kompleksowe wsparcie uczniów szkół podstawowych i gimnazjów w wyborze optymalnych ścieżek edukacyjnych i zawodowych”. Docelowo wsparciem w projekcie zostanie objętych 80 szkół. Ponadto w innym współfinansowanym w ramach ZIT działaniu ponad 300 licealistów poszerza swoją wiedzę z zakresu matematyki i informatyki, a 120 uczniów placówek kształcenia zawodowego uczestniczy w kursach i szkoleniach podnoszących ich kwalifikacje i kompetencje.

Anna Rębowiecka

KRÓTKO

■ **Trwają warsztaty i szkolenia.** Z inicjatywy Stowarzyszenia Metropolia Poznań na 160 szkołach rozlokowanych na obszarze działania Stowarzyszenia trwa instalacja systemów pomiaru zanieczyszczenia powietrza. W ramach projektu odbywają się również warsztaty i szkolenia edukacyjne. Mieszkańców obszaru metropolii Poznań zapraszamy na spotkania, które odbędą się w styczniu na terenach gmin: • Kórnik, 9 stycznia, g. 16.30, Sala OSP Kórnik, ul. 20 Października 93 • Stęszew, 10 stycznia, g. 17, Hala Widowiskowo-Sportowa w Stęszewie • Puszczykowo, 11 stycznia, g. 16.30, sala konferencyjna w Hali Widowiskowo-Sportowej w Puszczykowie • Tarnowo Podgórne, 14 stycznia, g. 17–20, Lusówko, Świetlica Wiejska • Swarzędz, 15 stycznia, g. 17, Ośrodek Kultury Swarzędz, ul. Poznańska 14 • Skoki, 21 stycznia, g. 18, Urząd Miasta i Gminy Skoki • Oborniki 22 stycznia, g. 16, sala w Centrum Rekreacji Oborniki • Suchy Las, 24 stycznia, g. 17–20, sala konferencyjna Parku Wodnego OCTO-PUS. Zachęcamy do uczestnictwa!

■ **STRAŻACY Z DOPIEWA MAJĄ NOWY SPRZĘT.** Dwie jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej (OSP Dopiewo i OSP Zakrzewo), które działają na terenie gminy Dopiewo, wzbogaciły się o nowe samochody ratowniczo-gaśnicze. Wartość zakupionych wozów to ponad 1,26 mln zł, z czego blisko połowę stanowi dofinansowanie z WFOŚiGW w Poznaniu, drugą połowę sfinansowała gmina. Samochody są wyposażone zgodnie ze standardami KG PSP dla tego typu pojazdów. Nowe wozy pozwalają na prowadzenie akcji ratunkowych, pożarniczych i chemiczno-ekologicznych – o szerokim zakresie i w zróżnicowanych warunkach terenowych.

■ **PARK LINOWY JUŻ GOTOWY.** Od połowy grudnia osiedle Karolin (gm. Czerwonak) ma nową atrakcję – park linowy. Inwestycja powstała w ramach budżetu obywatelskiego. W parku zainstalowano urządzenia sprawnościowe dla dzieci: linową piramidę, minipark linowy złożony z 12 modułów, wielokąt wspinaczkowy, 27-metrowy zjazd linowy i kwadratową trampolinę. Odnowiono też istniejące alejki spacerowe, utwardzając je ekologiczną nawierzchnią mineralną. Wzdłuż nich stanęły ławki i kosze na śmieci. Uzupełniono także nasadzenia. Inwestycja kosztowała 205 tys. zł. W ubiegłym roku na osiedlu powstało również boisko z nawierzchnią z trawy syntetycznej. *oprac. pn*

FOT. SYLWIA CIESIOŁKA

Kolej odzyskuje pozycję Zmiany w Zarządzie Stowarzyszenia

„Mamy w planach rewitalizację obwodnicy towarowej Poznania, która przejmie zadania obsługi pociągów pasażerskich. Planowane są na niej także nowe przystanki pasażerskie”.

FOT. ARCHIWUM PKP PLK SA

Rozmowa z Arnoldem Breschem, członkiem Zarządu PKP Polskich Linii Kolejowych SA.

Paweł Napieralski: Jak ocenia Pan przebieg prac remontowych torowisk na poszczególnych liniach? Gdzie wyprzedzamy terminy, a gdzie pojawiły się trudności?

Arnold Bresch: Realizujemy obecnie największy program inwestycyjny na polskich torach. Większość prac przebiega zgodnie z harmonogramami. Podobnie jest na linii Poznań – Warszawa, na terenie Wielkopolski. Wykonawca potwierdza, że termin będzie dotrzymany. Również prace na linii Poznań – Piła prowadzone są zgodnie z planem, a nawet nieco wyprzedzają terminy. Planowaliśmy, że odcinek jednotorowy między Obornikami a Piłą będzie zamknięty przez 9 miesięcy, od marca do grudnia 2018 roku, a udało się skrócić ten czas do października 2018 roku. W terminie zakończyliśmy także modernizację peronów po stronie zachodniej stacji Poznań Główny. Dzięki temu poprawił się komfort obsługi pasażerów na ważnej stacji kolejowej. Wszystkie prace na liniach kolejowych w obrębie Poznańskiego Węzła Kolejowego prowadzone są terminowo, zgodnie z założonymi harmonogramami. Nie odnotowujemy istotnych utrudnień. **Mieszkańcy miejscowości położonych wzdłuż linii Poznań – Międzychód po-**

stulują przywrócenie połączenia kolejowego, które na początku lat 90. zostało zlikwidowane. Jak Pan ocenia szanse na realizację tak wielkiego przedsięwzięcia?

Przejazdy pociągów, czyli organizacja, zapewnienie transportu pasażerskiego w regionie należy do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego. Urząd poinformował PKP Polskie Linie Kolejowe SA, że analizuje wielkość możliwych przewozów na trasach kolejowych z Szamotuł i Rokietnicy do Międzychodu, i zgłosił te połączenia do PLK, jako potencjalne projekty inwestycyjne. Aktualnie PLK analizuje możliwość przygotowania projektów dla nowej perspektywy finansowej 2021–2027. Mogłyby być one realizowane w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego. Środki z tego programu są w gestii Urzędu Marszałkowskiego. Jeśli będzie zapewnione wsparcie marszałka, to zmodernizujemy te trasy.

Podobnie jest z połączeniem Śrem – Czempin. Czy PLK ma w planach tę inwestycję?

Aktualnie PKP Polskie Linie Kolejowe SA nie mają w planach rewitalizacji połączenia Śrem – Czempin. Trasa nie znajduje się wśród linii udostępnianych przewoźnikom. Niemniej linia ta znajduje się na opublikowanym przez Ministerstwo

Infrastruktury wykazie inwestycji, które mogłyby być finansowane ze środków programu Kolej Plus.

Po remontach ma zmienić się komfort podróżowania. Jak odczują to mieszkańcy?

PKP Polskie Linie Kolejowe SA konsekwentnie zwiększają komfort obsługi podróżnych. Niektórzy właśnie przez to postrzegają kolej. Nowe perony są lepiej oznakowane, ponadto wyposażone w wiaty oraz ławki. Zapewniony jest także dostęp do obiektów dla osób o ograniczonych możliwościach poruszania się. Modernizowane trasy stają się konkurencyjne względem połączeń drogowych, pozwalają na skrócenie czasu podróży. Istotnym efektem prac jest także zwiększenie poziomu bezpieczeństwa, natomiast dzięki nowym urządzeniom sterowania ruchem kolejowym będzie mogło kursować więcej pociągów.

Jakie kolejne inwestycje PKP PLK SA prowadzić będzie w Wielkopolsce?

W granicach Poznania planowana jest budowa trzeciego toru między Poznaniem Wschodnim a Poznaniem Głównym. Poprawi to przepustowość i da możliwość jazdy większej liczby pociągów aglomeracyjnych. Mamy także w planach rewitalizację obwodnicy towarowej Poznania, która przejmie zadania obsługi pociągów pasażerskich. Planowane są na niej także nowe przystanki pasażerskie, które mieszkańcom tej części Poznania znacznie poprawią dostępność do kolei. Będzie również nowy peron na stacji Poznań Główny. To zadanie łączymy z przedłużeniem przejścia pod torami.

Poproszę też o parę słów na temat finansowania programu i uczestnictwa finansowego samorządów.

Inwestycje prowadzone w rejonie Poznania współfinansowane są ze środków unijnych, Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, CEF Łącząc Europę oraz z budżetu państwa. Wykorzystane są środki Regionalnego Programu Operacyjnego. Przykładem niech będzie modernizacja linii Poznań – Piła. Dzięki tej inwestycji czas przejazdu na ważnej regionalnej linii skróci się o około 40 minut. Wspólnie z Urzędem Marszałkowskim PLK finansują aktualizację studiów wykonalności dla dalszych modernizacji linii nr 356 na odcinku Wągrowiec – Gołańcz – granica z województwem kujawsko-pomorskim oraz linii nr 357 na odcinku Drzymałowo – Wolsztyn. Jest to kontynuacja prac wykonanych w poprzedniej perspektywie budżetowej. Inwestycja poprawi powiązania komunikacyjne i dostępność transportu kolejowego dla mieszkańców i podmiotów gospodarczych.

rozmawiał Paweł Napieralski

FOT. PAWEŁ NAPIERALSKI

Zarząd Stowarzyszenia Metropolia Poznań i Komisja Rewizyjna w nowych składach

Przedstawiciele samorządów tworzących Stowarzyszenie Metropolia Poznań spotkali się na pierwszym po wyborach posiedzeniu Rady Metropolii. Wójtowie i burmistrzowie wybrali trzech członków Zarządu i członków Komisji Rewizyjnej.

Na wstępie Jacek Jaśkowiak – prezes Zarządu Stowarzyszenia Metropolia Poznań powitał i pogratulował wybranym w ostatnich wyborach wójtom i burmistrzom. Wójtowie i burmistrzowie wybrali trzech członków Zarządu i członków Komisji Rewizyjnej.

Na wstępie Jacek Jaśkowiak – prezes Zarządu Stowarzyszenia Metropolia Poznań powitał i pogratulował wybranym w ostatnich wyborach wójtom i burmistrzom. Wójtowie i burmistrzowie wybrali trzech członków Zarządu i członków Komisji Rewizyjnej.

nia zostali Marian Szkudlarek – burmistrz Swarzędza (również wcześniej był członkiem Zarządu) i Włodzimierz Kaczmarek – burmistrz Szamotuł. Tak więc obecny skład Zarządu Stowarzyszenia Metropolia Poznań tworzą: Jacek Jaśkowiak – prezes, Jan Grabkowski – wiceprezes, Tadeusz Czajka – wiceprezes, Włodzimierz Kaczmarek – członek i Marian Szkudlarek – członek.

Rada wybrała też Komisję Rewizyjną. W Komisji zasiadają: Bartosz Derech (przewodniczący) – wójt Rokietnicy, Bogdan Kemnitz – wójt Kleszczewa, Małgorzata Machalska – burmistrz Lubonia, Przemysław Pacholski – burmistrz Szamotuł i Tomasz Szrama – burmistrz Obornik. Wybory były tajne.

W trakcie posiedzenia Piotr Wiśniewski, dyrektor Biura Stowarzyszenia Metropolia Poznań, poinformował o aktualnych działaniach prowadzonych przez Stowarzyszenie. Zdał m.in. relację ze stanu realizacji projektów związanych z Zintegrowanymi Inwestycjami Terytorialnymi dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Poznania oraz poinformował o pracach związanych z rozwojem sieci Poznańskiej Kolei Metropolitalnej. Uczestnicy posiedzenia wysłuchali też informacji o stanie realizacji projektu antysmogowego, który jest obecnie prowadzony na obszarze metropolii Poznań.

pn

Starosta wybrany

Po raz piąty z rzędu Jan Grabkowski został wybrany na starostę poznańskiego, a to oznacza, że od 20 lat nieprzerwanie na tym stanowisku zarządza powiatem. Przez kolejne pięć lat w najbliższym gronie współpracować z nim będą wicestarosta poznański Tomasz Łubiński oraz członkowie zarządu: Piotr Zalewski i Antoni Kalisz. Ten ostatni zastąpił Zygmunta Jezewskiego, który po sześciu latach zrezygnował z funkcji. Przewodniczącym Rady Powiatu został ponownie Piotr Burdajewicz.

Wyboru starosty dokonali radni powiatowi na pierwszej po wyborach sesji Rady Powiatu w Poznaniu, która miała miejsce 21 listopada.

oprac. pn

FOT. ARCHIWUM SPW POZNAŃ

Ukraińcy w metropolii

Obywatele Ukrainy na terenie metropolii Poznań czują się dobrze. Łatwo znajdują pracę, chwalą sobie nasz poziom życia. Wielu chce pozostać tutaj na stałe.

To wnioski z badań przeprowadzanych na terenie metropolii na zlecenie konsula honorowego Ukrainy w Poznaniu. Grupą docelową byli ukraińscy rodzice, których dzieci uczęszczają do poznańskich szkół i przedszkoli, oraz obywatele niezwiązani przez naukę dzieci z aglomeracją poznańską. Badanie przeprowadzono na 267 obywatelach Ukrainy.

Niezwykle istotna dla powiatu poznańskiego jest deklaracja aż 48 proc. badanych, iż są zainteresowani zamieszkaniem poza Poznaniem, ale w granicach metropolii. Ich uwagę przyciąga m.in. 11 gmin powiatu poznańskiego, tj. Czerwonak, Tarnowo Podgórne, Swarzędz, Murowana Goślina, Luboń, Kórnik, Komorniki, Buk, Suchy Las, Mosina i Dopiewo.

Na terenie metropolii Poznań przebywa ok. 100 tys. Ukraińców, z czego przeważającą część, bo aż 66 proc., stanowią mężczyźni. Największa liczba, bo aż 62,8 tys. osób, skupiona jest w powiecie poznańskim. Nasi wschodni sąsiedzi pracują w różnych sektorach.

Wyniki badań zaprezentowano w Starostwie Powiatowym w Poznaniu

W roku 2017 zarejestrowano w województwie wielkopolskim ponad 172 tys. oświadczeń o zamiarze powierzenia pracy Ukraińcowi.

Najczęściej Ukraińcy potrzebują wsparcia w procesie legalizacji pobytu i pracy, w nauce języka polskiego, pomocy prawnej, w codziennych sprawach mieszkaniowych, w trakcie załatwiania formalności związanych z pracą. Mają problem z dotarciem do lekarza, uzyskaniem świadczeń socjalnych lub ze znalezieniem lepszej posady.

Opracowany po przeprowadzonych badaniach raport jest doskonałym materiałem, który warto wykorzystać przy tworzeniu lokalnej polityki imigracyjnej, zwłaszcza że tylko co piąty badany wskazał, że nie potrzebuje żadnej pomocy w trakcie pobytu w Polsce.

Raport powstał przy współpracy konsula honorowego Ukrainy w Poznaniu, Stowarzyszenia Społeczno-Kulturalnego Polska-Ukraina w Poznaniu, powiatu poznańskiego oraz miasta Poznania. Opracowaniem merytorycznym zajęła się firma Brand Experience Rafał Janowicz.

Wyniki badań przedstawiono w trakcie konferencji prasowej, która odbyła się w siedzibie Starostwa Powiatowego w Poznaniu. Projekt uzyskał wsparcie miasta Poznania oraz powiatu poznańskiego.

oprac. pn

FOT. PIOTR PLEWKA

Dworzec w Wągrowcu wygrał

Tegoroczny ogólnopolski konkurs „Dworzec Roku 2018”, organizowany przez Fundację ProKolej i Fundację Grupy PKP, wygrał dworzec w Wągrowcu. Tytuł przyznało konkursowe jury, któremu przewodniczyła dziennikarka Anna Popek. Publiczność w głosowaniu internetowym przyznała swoją nagrodę Kartuzom.

Jury konkursu, w którego składzie byli m.in. ekspert od transportu, architekt, planista i psycholog, doceniło architekturę dworca w Wągrowcu, doskonałe połączenie historycznego budynku z nowoczesnymi rozwiązaniami, modelowy przykład węzła komunikacyjnego w małej miejscowości oraz projekt uwzględniający dalszy rozwój tego węzła.

Wszystkie zgłoszone do konkursu dworce (było ich 32) odwiedzili audytorzy z Fundacji ProKolej, działającej we współpracy z Fundacją Grupy PKP, którzy podczas odwiedzin oceniali poszczególne obiekty. Audytorzy badali m.in. wielkość i zago-

spodarowanie dworca, jego wykorzystanie i jakość przestrzeni publicznej, funkcjonalność, a także udogodnienia dla osób o ograniczonej mobilności oraz walory architektoniczne, innowacje i wykorzystanie technologii przyjaznych środowisku. Zwracali również uwagę np. na czystość holu dworcowego, profesjonalizm osób sprzątających, dostępne kanały dystrybucji biletów, wygodę i dostępność ciągów komunikacyjnych, oświetlenie i ogrzewanie, integrację z miastem i różnymi środkami transportu, liczbę dostępnych miejsc siedzących oraz usługi dostępne na dworcu.

Do finału konkursu zakwalifikowały się: Dworzec Bielsko-Biała, Dworzec Bydgoszcz Główna, Dworzec Gdynia Główna, Dworzec Kartuzy, Dworzec Katowice, Dworzec Toruń Główny, Dworzec Tarnów, Dworzec Warszawa Centralna, Dworzec Wągrowiec, Dworzec Wrocław Główny. Tytuł „Dworzec Roku 2018” otrzymał dworzec w Wągrowcu. pn

Walczymy ze smogiem

Sytuacja pod kątem czystości powietrza wciąż nie jest dobra. Mieszkańcy odczuwają to zwłaszcza w okresie zimowym. Na terenie gmin wchodzących w skład obszaru metropolii Poznań prowadzone są intensywne działania w celu zmiany obecnego stanu.

W „Kurierze Metropolitalnym” kontynuujemy przegląd prowadzonych na terenie gmin działań, których celem jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza. Dzisiaj opisujemy programy realizowane na terenie gmin Suchy Las i Swarzędz.

Suchy Las aktywnie edukuje

Spśród działań edukacyjnych, których celem jest walka z zanieczyszczeniem powietrza, zrealizowanych ze środków własnych, warto wyróżnić druk ulotek *Palenie śmieci zabija* oraz produkcję filmu (udostępnionego na gminnej stronie www, portalu YouTube oraz Facebooku) informujących o genezie zjawiska smogu, szkodliwości i konsekwencjach prawnych spalania śmieci. W materiałach tych przekazywane są też informacje o możliwościach pozyskania środków na wymianę źródeł ciepła na bardziej ekologiczne oraz aplikacjach do sprawdzania jakości powietrza w okolicy.

Gmina kilkakrotnie uczestniczyła w kampanii Fundacji Arka „Kochasz dzieci, nie pal śmieci”. Wieloletnią praktyką jest również zamieszczanie w gminnej „Gazecie Sucholeskiej” edukacyjnych

artykułów dotyczących problemu zanieczyszczenia powietrza.

Gmina ze środków własnych zakupiła dwa czujniki pozwalające na kontrolowanie w trybie on-line jakości powietrza pod względem występowania pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5. Z działań kontrolnych warto wspomnieć o prowadzonych przez Straż Gminną kontrolach kotłów węglowych pod kątem spalanych w nich paliw. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości winni karani są mandatem, a kontrole powtarzane.

Mieszkańcy gminy zachęceni są do częstszego korzystania z komunikacji zbiorowej oraz rowerów. Służy temu m.in. wprowadzenie na terenie gminy bezpłatnej komunikacji publicznej dla uczniów szkół podstawowych. Gmina (przy udziale środków zewnętrznych) rozwija sieć ścieżek rowerowych. W ostatnich latach Suchy Las zakupił sześć niskoemisyjnych autobusów z przeznaczeniem dla komunikacji publicznej. Ponadto na terenie gminy powstały nowoczesne węzły przesiadkowe (w Złotnikach gotowy, natomiast w Gołęczewie i Chłudowie inwestycje są realizowane), które zachęcają mieszkańców do korzystania z komunikacji zbiorowej.

Akcja wymiany pieców w Swarzędzu

Gmina dofinansowuje wymianę źródła ogrzewania. Na podstawie uchwały podjętej przez Radę Miejską w marcu 2018 roku możliwe jest uzyskanie dotacji na zastąpienie pieca opalanego paliwem stałym

ekologicznym źródłem ciepła, w tym: miejską siecią ciepłowniczą, kotłem gazowym, kotłem elektrycznym lub urządzeniem elektrycznym będącym bezpośrednim źródłem energii cieplnej, kotłem olejowym, pompą ciepła, kotłem na paliwo stałe, w tym biomase, pod warunkiem że nowe urządzenie będzie służyło celom mieszkalnym. Wysokość dotacji może wynieść 80 proc. udokumentowanych kosztów, lecz nie więcej niż 7 tys. zł. Uchwała przewiduje również udzielenie dotacji na montaż źródeł wykorzystujących energię odnawialną. W tym przypadku dotacja wynosi 30 proc. udokumentowanych kosztów, lecz nie więcej niż 2,5 tys. zł. Wnioski o przyznanie dotacji będzie można składać od 2 stycznia do 30 czerwca 2019 roku.

Gmina zachęca również do korzystania z programu „Czyste powietrze”, który skupia się na wymianie starych pieców i kotłów na paliwo stałe oraz termomodernizacji budynków jednorodzinnych. W ramach programu można skorzystać z dotacji i pożyczki. Program skierowany jest do osób fizycznych będących właścicielami domów jednorodzinnych lub osób posiadających zgodę na rozpoczęcie budowy budynku jednorodzinnego.

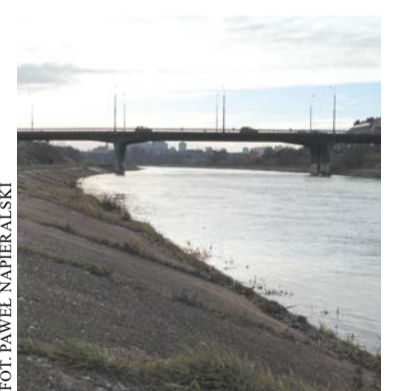
Gmina zachęca też mieszkańców do korzystania z komunikacji zbiorowej. Do Swarzędza dojeżdżają pociągi Poznańskiej Kolei Metropolitalnej, a podróżni mają do dyspozycji dwa nowoczesne i wygodne węzły przesiadkowe w Swarzędzu i Kobylnicy. Pasażerów do tych miejsc dowożą nowoczesne, ekologiczne autobusy hybrydowe. oprac. pn

Rewitalizacja brzegu Warty

Ponad 30,3 mln zł kosztować będzie rewitalizacja rzeki Warty na odcinku poznańskim. Projekt pn. „Rewitalizacja ubezpieczeń betonowych brzegów rzeki Warty w km 246,00 do km 243,50 (m. Poznań)” zakłada m.in. usunięcie betonowych płyt, którymi wyłożony jest brzeg rzeki.

Inwestycja zostanie sfinansowana głównie ze środków Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014–2020. Beneficjentem projektu będzie miasto Poznań, natomiast Partnerem Projektu – Państwowe Gospodarstwo Wodne (PGW) Wody Polskie Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

Dzięki pozyskanym funduszom miasto Poznań razem z PGW Wody Polskie Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu dokonają rewitalizacji i uelastycznia brzegi Warty oraz zwiększą jej retencję na odcinku pomiędzy mostem Przemysła I (246,00 km) do rozwidlenia rzeki w Poznaniu (243,50 km). Wykonawcy zaplanowali także remont istniejących schodów, tarasów i slipów. Stanowią one

FOT. PAWEŁ NAPIERZALSKI

nieczbądną infrastrukturę brzegów rzeki w terenie zabudowanym.

Realizacja projektu poprawi funkcjonowanie ekosystemu, zostaną więc usunięte płyty betonowe, które ograniczają wchłanianie wody z gruntu, a wprowadzone materiały ekologiczne (kamień i drewno), dzięki którym woda zostanie poddana naturalnej filtracji. Inwestycja ma na celu przeciwdziałanie skutkom zmian klimatu oraz zwiększyć atrakcyjność rekreacyjną tego obszaru. pn

ZAŁĘK TWÓRCY

Uchylone okno

Mariola Wower jest mieszkanką Stęszewa. Ma męża i dwie córki. W 1992 roku życie pani Marioli diametralnie się zmieniło.

W wypadku samochodowym złamała kręgosłup, została sparaliżowana od ramion w dół. Od tego czasu porusza się na wózku. – Parę miesięcy po wypadku córka zapytała mnie, jak narysować drzewo. Poprosiłam o ołówek i kartkę. Wtedy powstała moja pierwsza praca wykonana za pomocą ołówka trzymanego w ustach – wspomina. Następnym etapem był udział w 1995 roku w dwutygodniowych warsztatach w Wągrowcu – tam pani Mariola po raz pierwszy malowała farbami olejnymi.

– Pół roku po wypadku przeczytałam książkę *Joni*. Od tej pory nie opuszczała mnie myśl, czy ja również dałabym radę malować. W mojej pamięci pozostało jedno zdanie z tej książki: „Bóg, zamykając przed nami drzwi, zostawia uchylone okno”. Od tej pory zastanawiałam się, jakie okno dla mnie uchylili. Trochę to trwało, nim zrozumiałam, że moim oknem na świat jest malarstwo – mówi. Obrazy Marioli Wower prezentowane były już na kilkunastu wystawach.

Artystka jest też autorką książki *Dwie sekundy, które zmieniły moje życie*, będącej zbiorem publikacji zamieszczonych wcześniej w miesięczniku „Filar trop naszych czasów”. Mariola Wower pisze też poezje. Wiersz *Na nowo* zajął drugie miejsce w Ogólnopolskim Konkursie „Wakacje z Funduszem” zorganizowanym przez Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem i Fundację Mielnica pod patronatem PFRON. W 2017 roku została laureatką nagrody Lady D. im. Krystyny Bochenek. Od 2002 roku jest stypendystką Światowego Związku Artystów Malujących Ustami i Nogami z siedzibą w Księstwie Liechtenstein – VDMEK. Pani Mariola współpracuje z wydawnictwem AMUN, które wydaje pocztówki świąteczne i kalendarze z reprodukcjami prac osób malujących ustami i nogami. **pn**

FOT. ARCHIWUM WYDAWNICTWA AMUN

Zaulek twórcy

Drodzy Czytelnicy, serdecznie zachęcamy do nadsyłania efektów swojej najróżniejszej twórczości. „Zaulek twórcy” to miejsce dla Państwa – osób, które z potrzeby piszą poezję i prozę, malują, rzeźbią lub uprawiają inną twórczość i chciałyby jej efekty pokazać innym. Zależy nam na tym, aby to były prace amatorskie. Oddajemy łamy do prezentacji „twórczości z szuflady”. Prace prosimy nadsyłać na adres kurier@metropoliapoznan.pl. Prosimy dołączyć krótką historię powstania dzieła oraz kilka słów o sobie. **red.**

STYCZEŃ W NASZYCH GMINACH

CZERWONAK

■ 5 stycznia, g. 18, kościół pw. Niepokalanego Serca Najświętszej Maryi Panny w Czerwonaku, wspólne kolędowanie, koncert Chłopięco-Męskiego Poznańskiego Chóru Katedralnego. Wstęp wolny

■ 7 stycznia, Centrum Kultury i Rekreacji w Koziegłowach (CKiR w Koziegłowach), zamknięcie wystawy (trwa od 20 grudnia) opowiadającej o dwóch wiekach szkolnictwa w Bolechowie i Promnicach. Wstęp bezpłatny

■ 11 stycznia, g. 19, CKiR w Koziegłowach, koncert akordeonowy duetu Bayan Brothers. Bilety: 15 zł

■ 12 stycznia, g. 17, CKiR w Koziegłowach, spektakl dla dzieci *Kolędowa noc* Teatru TeatRyle. *Kolędowa noc* to historia, którą opowiadają dwa zesłane przez Boga anioły – Archanioł Michał i Gabriel, którzy mają wyjaśnić dzieciom, dlaczego obchodzimy święta Bożego Narodzenia. Bilety: 15 zł

■ 14–18 stycznia (pierwszy tydzień ferii), g. 10–13.30, Klub Iskra w Promnicach, zajęcia plastyczno-kreatywne oraz warsztaty pełne wariacji (animacji) teatralno-muzyczno-sportowych, koszt: 80 zł; Klub Kogucik w Potaszach, g. 14.30–18, warsztaty plastyczno-kreatywne oraz eksperymenty kulinarne, koszt: 100 zł

■ 14–18 stycznia, g. 9–11.30 (dzieci w wieku 6–9 lat) i g. 12–15 (dzieci w wieku 10–13 lat), CKiR w Koziegłowach, Zimowa Akademia Robotyki – m.in. eksperymenty, programowanie. Cena za 1 dzień dla grupy młodszej: 60 zł, dla grupy starszej: 75 zł. Cena za 5 dni dla grupy młodszej: 230 zł, dla grupy starszej: 280 zł

■ 18 stycznia, g. 17–22, Klub Iskra w Promnicach, ul. Północna 58, *Pomyślodajnia*, warsztaty filcowania na moko wełny czesankowej. Prowadząca: Ewa Kujawa. Koszt: 80 zł/os. (w cenie niezbędne materiały)

■ 21–25 stycznia (drugi tydzień ferii), GOK Sokół w Czerwonaku, g. 10–13.30, zajęcia plastyczno-kreatywne oraz warsztaty pełne wariacji (animacji) teatralno-muzyczno-sportowych, koszt: 80 zł; Klub Jutrzenka w Kicinie, g. 14.30–18, oprócz warsztatów plastyczno-kreatywnych odbędą się warsztaty młodego badacza, koszt: 100 zł

■ 21–25 stycznia, g. 16–21, CKiR w Koziegłowach, warsztaty taneczne w ferie zimowe – zajęcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych z następujących technik: balet, taniec współczesny, taniec jazzowy, hip hop

OBORNIKI

■ 2 stycznia, g. 18, Obornicki Ośrodek Kultury (OOK), Koncert Wiedeński *Johann Strauss*, wystąpi Narodowa Orkiestra Filharmonii Lwowskiej, bilety: 70 i 80 zł

■ 4 stycznia, g. 16, OOK, Kids Kitchen, warsztaty dla dzieci z gotowania, prowadzi Jadwiga Majchrzak-Zagrodnik, wstęp bezpłatny

■ 5 stycznia, g. 16, OOK, Kolędowanie, wstęp bezpłatny

■ 6 stycznia, g. 10, Kąpielisko miejskie (ul. Kowanowska), Żwirki Trial – bieg wokół kąpieliska na 12 km

■ 9 stycznia, g. 16, OOK, Otwarta Pracownia Artystyczna: wspomnienia spod trzepaka (dla dzieci), wstęp bezpłatny

■ 11 stycznia, g. 16, OOK, Łatka – szkoła Szycia, zajęcia dla dzieci, wstęp bezpłatny

■ 12 stycznia, g. 10, OOK, Poranek filmowy, wstęp bezpłatny

■ 12 stycznia, g. 12, Bieg Chrustowski, start przy szkole w Chrustowie, 12 km, opłata startowa: 50 zł

■ 13 stycznia, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy

■ 16 stycznia, g. 11, OOK, Teatr Cieni Latarenka – Poranek Malucha, *Królowna Apolejka i jej osiołek*, bilety: 15 zł

SUCHY LAS

■ 5 stycznia, g. 19, Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna (CKiBP) Gminy Suchy Las, koncert Mieczysława Szczepińskiego

■ 11 stycznia, g. 19, CKiBP Gminy Suchy Las, koncert U Studni na podsumowanie roku czytelniczego

■ 14–18 stycznia i 21–25 stycznia, CKiBP Gminy Suchy Las, ferie zimowe Tropiciele Faktów i Tropiciele Gwiazd

SWARZĘDZ

■ 5 stycznia, kościół parafialny pw. św. Józefa Rzemieślnika w Swarzędzu, koncert kolęd, wystąpi zespół Septem, wstęp wolny

■ 13 stycznia, finał WOŚP

■ 20 stycznia, g. 19, kościół pw. Chrystusa Jedynego Zbawiciela (os. Mielżyńskiego) w Swarzędzu, koncert świąteczny śpiewającej rodziny Kaczmarek, rodzinnego zespołu śpiewaków operowych. Skład: rodzice – Iwona Kaczmarek – sopran liryczny i Piotr Kaczmarek – tenor dramatyczny, dzieci, uzdolnieni bracia – Adam – tenor (15 lat) i Wojciech – baryton (19 lat). Po koncercie słodki, świąteczny poczęstunek. Wstęp bezpłatny **orac. pn**

FOT. AGNIESZKA HAHULA (UM W PUSZCZYKOWIE)

Mural na 100-lecie powstania wielkopolskiego

Na ścianie Szkoły Podstawowej nr 2 w Puszczykowie od końca listopada ub. roku oglądać można wyjątkowy mural. Obraz powstał w związku z obchodami 100. rocznicy wybuchu powstania wielkopolskiego. Mural wykonał lokalny artysta – Michał Kakuszke. Realizacja muralu została sfinansowana ze środków miasta Puszczykowa oraz z budżetu województwa wielkopolskiego. **AH, UM w Puszczykowie**

REDAKCJA

KURIER
METROPOLITALNY

Redaktor naczelny: Paweł Napieralski, **Redaktor techniczny:** Wojciech Szybisty, **Korekta:** Anna Nowotnik, **Wydawca:** Stowarzyszenie Metropolia Poznań, ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 8, 61-124 Poznań, e-mail: kurier@metropoliapoznan.pl, tel. +48 61 669 80 52.